

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківська Державна Зооветеринарна Академія
Факультет технологій продукції та менеджменту
Кафедра технології тваринництва та птахівництва

Сучасні технології направленого вирощування ремонтних телиць

Виконала: ст. 4 курсу 2 групи
Заратуйко Катерина
Науковий керівник: Зандарян В.А.

Направлене вирощування ремонтних телиць – одне із головних завдань тваринників. Особливо актуальне його вирішення у зв'язку з широким використанням голштинської та голштинізованої худоби. Рівень вирощування телиць в усі вікові періоди спричиняє достовірний вплив на стан здоров'я тварин, їх наступну молочну продуктивність, відтворну здатність, строки продуктивного використання і в значній мірі визначає ефективність галузі молочного скотарства.

Тому організація і технологія вирощування ремонтного молодняка повинна базуватися на закономірностях індивідуального росту і розвитку та сприяти формуванню тварин з міцною конституцією і високою продуктивністю. Адже відомо, що від недорозвиненості органів внаслідок недостатньої годівлі та невідповідних умов утримання за один період вирощування залишає негативні наслідки, навіть якщо наступний період розвитку тварини відбувається за сприятливих організаційно-технологічних умов.

Аналізуючи існуючу систему вирощування ремонтних теличок, яка практикується у більшості молочних господарств України, необхідно відзначити, що вона має суттєві недоліки, які не дозволяють вирощувати резистентних до захворювань ремонтних теличок і високопродуктивних корів з надоєм 6-8 тис. кг молока. За цієї системи вирощування, тварини не можуть мати тривале продуктивне довголіття і багаторічне використання.

Основними недоліками традиційної системи вирощування ремонтного молодняку в більшості господарств України є:

- * надмірно тривалий період випоювання телятам молока і молочних продуктів (до 4-6 місяців замість оптимальних 2-2,5 місяці);

- * перевитрати молочних кормів у 1,5-2 рази проти фізіологічно необхідних за сучасними схемами вирощування;

* обмежене згодовування комбікормів, їх низька якість і біологічна неповноцінність, в результаті чого телята не підготовлені до безс-тресового, фізіологічно обґрунтованого виключення молочних кормів з їх годівлі і переходу їх на вегетативні корми;

* кормовий стрес при відлученні внаслідок недорозвинення рубця, яке виникає за обмеженого згодовування комбікормів і раннього згодовування сіна з першого тижня життя;

* різке зменшення середньодобових приростів телят у перший місяць після відлучення (до 300-400 г) і масове їх захворювання; гальмування інтенсивності формування залозистої тканини вим'я теличок до 6-місячного віку у молочний період внаслідок вищеназваних порушень, відсутності стартерних комбікормів, преміксів і незбалансованості раціонів за комплексом вітамінів, мікро- і макроелементів.

Щоб отримувати від корів 7-8 тисяч кг молока, необхідно виростити їх із розвиненими ферментно-гормональною та імунною системами, що можливо лише при забезпеченні всіх параметрів інтенсивного направленою вирощування молодняку.

Головна вимога до направленою інтенсивного вирощування ремонтних теличок для високопродуктивного стада корів - забезпечити оптимальний рівень і біологічну повноцінність їх годівлі, які гарантують досягнення живої маси при осіменінні 380-400 кг у 15-16 місяців та 500-550 кг при розтеленні у 24-25 місяців.

A photograph of a brown cow and a white calf with brown spots in a stable. The cow is on the left, and the calf is on the right, looking towards the camera. The background shows a wooden stall.

Для досягнення цих, оптимальних на сьогодні, технологічних параметрів необхідно дотримуватись наступних правил:

- помістити корову на період отелення в чистий, продезинфікований родильний станок-бокс;
- прослідкувати за тим, щоб новонароджене теля встало і почало сосати корову в перші 20-30 хвилин з моменту народження;
- обробити пуповину теляти розчином йоду;
- зробити внутрішньобрюшинну ін'єкцію 5 мл тривітаміну АДЕ або тетравіту АДЕБ та розчину селенисто-кислого натрію;
- забезпечити, щоб теля споживало молозиво протягом не менше 3 днів після народження. Якщо молозиво матері невисокої якості, то слід вypoювати збірне молозиво, перевірене колострометром, яке зберігається в холодильнику;

- утримувати телят в індивідуальних клітках, в чистих, сухих, добре вентиляованих приміщеннях на солом'яній підстилці або практикувати холодне вирощування в індивідуальних будиночках протягом 2 місяців, та групове утримання по 10-20 голів від 3 до 6 місяців;
- переводити з 4-5 доби на випоювання загального молока в кількості по 2 л 2 рази на день;
- для інтенсивного розвитку папілом рубця забезпечити вільний доступ телички з першого тижня життя до високоякісного, біологічно повноцінного комбікорму-стартеру з включенням екструдованої сої, плющеної кукурудзи, вівса, ячменю та до чистої води;
- витрати молока за перші 8 тижнів життя раціонально планувати по 240 л на голову, а добове споживання комбікорму-стартеру 1-1,5 кг у 1,5-2-місячному віці;
- постійно, щомісячно контролювати розвиток теличок за живою масою і ростом, бажано з використанням комп'ютера;
- не рекомендується згодовувати телятам до 35 днів сіно та до 5-6-місячного віку силос;

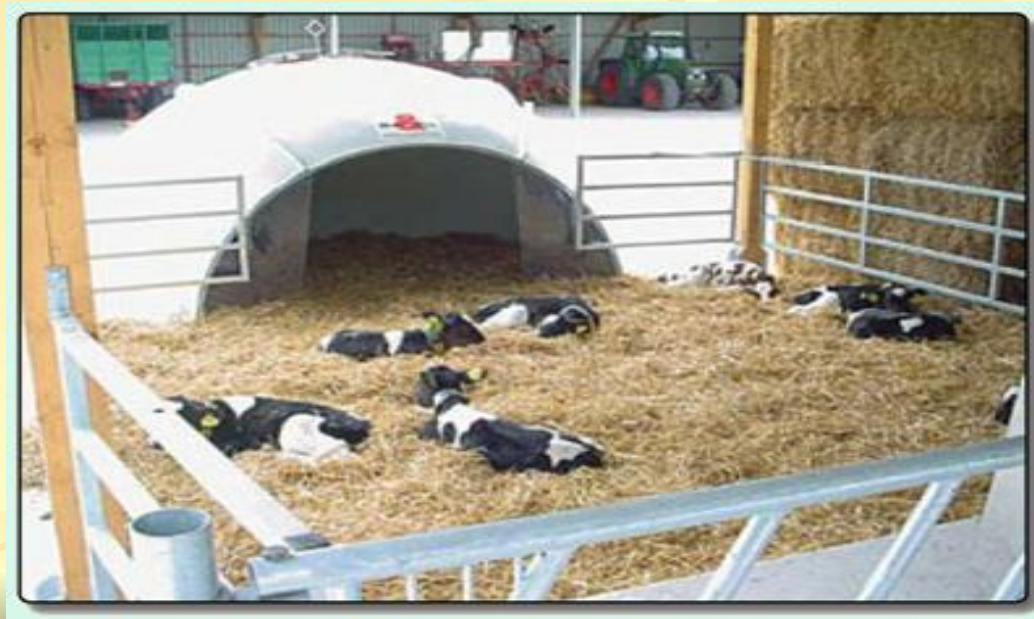
- рекомендується у теличок видалити додаткові соски не пізніше року від дня народження, а зачатки рогів - у 2-3-тижневому віці;
- • проводити ветеринарно-профілактичні заходи згідно плану з метою профілактики імунодефіциту та підтримання здоров'я теличок;
- • здійснювати постійний контроль за формуванням статевих органів та молочної залози; статева зрілість повинна наступати у 9 місяців при досягненні 40 % від живої маси дорослої корови, запліднення в 15-16 місяців при живій масі 70 % від маси дорослої корови;
- • отелення рекомендується у 24-25 місяців при живій масі 80-85% (500-550 кг) від маси дорослої корови;
- • дотримуватись наступних базових параметрів формування телиць і нетелів: вік при осіменінні 15-16 місяців, жива маса 380-400 кг, зріст 127-128 см, добовий приріст нетелів в період 18-24 місяців 700-800 г, вгодованість 3,5-3,75 бали, жива маса при отеленні не менше 580 кг;
- Виконання комплексу наведених правил забезпечує одержання додаткових 1500-2000 кг молока за лактацію і рівень молочної продуктивності високопродуктивної корови 7-9 тис. кг.

“Холодний” метод вирощування телят

На сьогодні метод “холодного” вирощування новонароджених телят дещо призабутий, хоча за правильного його використання можна гарантовано підвищити збережуваність молодняку й виростити у майбутньому високопродуктивних тварин.

"Холодний" метод заснований на проведенні отелення в денниках і змісту телят на підсосі під короною протягом 2 діб. З 3 дня життя їх переводять у "індивідуальні будиночки" розташовані поза приміщенням. Перед кожним будиночком знаходиться вигульний майданчик. Всю зиму телята містяться на глибокій замінній підстилці.

З наукового погляду, метод “холодного” вирощування телят полягає в тому, що вони дихають чистим зовнішнім повітрям природної температури і вологості, практично позбавленим шкідливого мікроклімату тваринницького приміщення, що сприяє вирощуванню здорових та міцних тварин.

Кожен господар або керівник сільськогосподарського підприємства бажає мати високопродуктивних тварин і вести галузь скотарства прибутково. Для цього власник тварини або зоотехнічна й ветеринарна служби господарств прагнуть одержувати і вирощувати якісний молодняк. Як водиться, на зимово-весняний період припадає понад 60% отелень корів і народжень телят, але понад 80% телят мають різні респіраторні та кишково-шлункові захворювання. Це пояснюється тим, що не приділяється належної уваги утриманню й годівлі сухостійних корів, особливо новонароджених телят.

Метод вирощування новонароджених телят у холодних приміщеннях розробив та впровадив відомий вчений і практик, автор костромської породи великої рогатої худоби, професор С. І. Штейман. Яким же чином його було винайдено? Дуже просто. Випадок! Ще в 40-і роки минулого століття на початку зими, коли в околицях села Каравасво Костромської області випав сніг і почались морози, із стада радгоспу зникла корова. Після кількох тижнів пошук увінчався успіхом. Корову знайшли поблизу лісу в копиці соломи живою й здоровою. Разом з нею жило міцне й бадьоре теля, яке вже встигло добре адаптуватися до навколишньої холодної температури повітря. Так зародився метод вирощування новонароджених телят у холодних приміщеннях, який по праву вважають “караваєвським”.

С. І. Штейман

На сьогодні існують різні модифікації “холодного” методу вирощування телят у зимово-весняний період, серед яких доцільно виділити такі системи утримання тварин на вулиці:

- в індивідуальних клітках із дахом, який знімається;
- в індивідуальних клітках-будиночках з вигульними майданчиками;
- в індивідуальних клітках під навісами;
- в індивідуальних клітках у нетипових холодних приміщеннях капітального чи полегшеного типу з вигульними майданчиками на вулиці;
- після дво- тримісячного віку — групове безприв’язне утримання в ізольованих боксах на глибокій солом’яній підстилці в нетипових холодних приміщеннях капітального або спорудах полегшеного типу з вигульними майданчиками на вулиці.

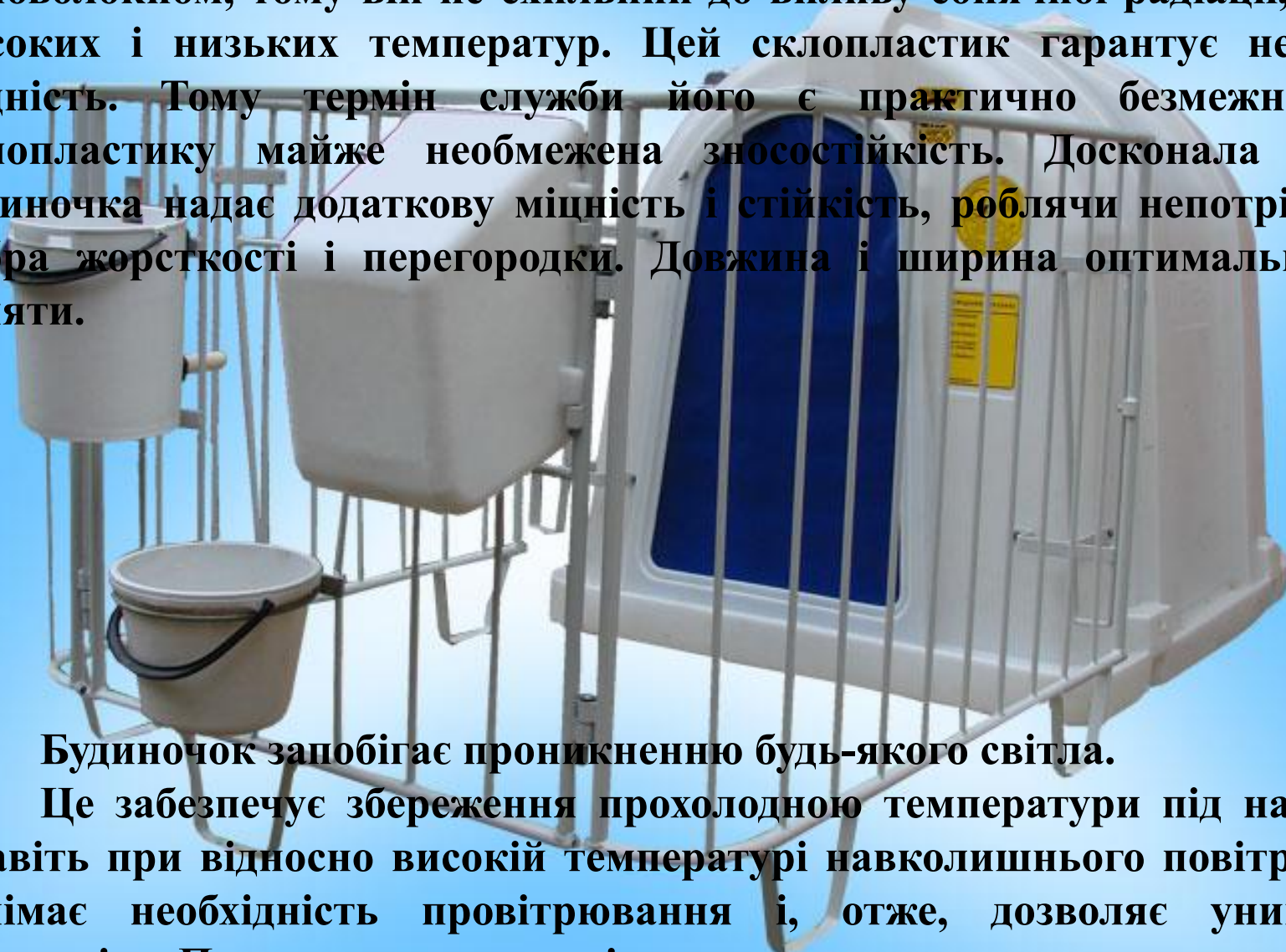

Сучасна технологія «холодного» методу включає в себе наступні елементи:

- Ізоляція кожного теляти в пластиковому боксі від всіх потенційних джерел інфекції мінімум 20 днів після народження
- Розміщення будиночків на відкритому свіжому повітрі - відсутність шкідливого для легких теляти аміаку, природна стерилізація сонячним світлом
- Достатня свобода руху теляти забезпечується габаритними розмірами будиночка і вольєра
- Необхідна гігієна - глибока суха солом'яна підстилка і легкість дезінфекції після звільнення боксу.

Будиночок для теляти зроблений з склопластика, укріпленого скловолокном, тому він не схильний до впливу сонячної радіації, вкрай високих і низьких температур. Цей склопластик гарантує небувалу міцність. Тому термін служби його є практично безмежним. У склопластику майже необмежена зносостійкість. Досконала форма будиночка надає додаткову міцність і стійкість, роблячи непотрібними ребра жорсткості і перегородки. Довжина і ширина оптимальна для теляти.

Будиночок запобігає проникненню будь-якого світла. Це забезпечує збереження прохолодною температури під навісом навіть при відносно високій температурі навколишнього повітря, що знімає необхідність провітрювання і, отже, дозволяє уникнути протягів. Природна вентиляція також гарантує гарну атмосферу всередині будиночка

На відкритому повітрі телята не страждають від протягів і мають достатньо свіжого повітря. Комбінація свіжого повітря, ізоляції і достатнього надходження денного світла гарантує, що тварини будуть сильними, здоровими і стійкими до захворювань. Більш того, вкрай низькі температури повітря не будуть проблемою для телят. Безсумнівно, будиночок дає теляті досить захисту від низьких температур завдяки достатній глибині навісу

Гігієна важлива. Коли в кожного теляти є свій власний будиночок, можна досягти найвищого рівня гігієни. Порожній будиночок може бути дуже легко вичищений. З цією метою внутрішня поверхня будиночка має тверде, гладке покриття, яке можна вимити швидко і ретельно. Це покриття також запобігає проникненню бактерій в стіни навісу. Будиночок не має стиків або контурів, в яких могла б зібратися бруд. Шар нової соломи зробить місце перебування теляти чистим і свіжим. За даними вчених вирощування телят в індивідуальних будиночках в зимово-весняний період сприяє створенню оптимальних умов для формування механізмів адаптації та природної стійкості до хвороб. Стійкість до хвороб цих телят набагато вище, ніж у тварин, вирощуваних у профілакторії.

Ця технологія дозволяє вирощувати здорових телят, тим самим скоротити витрати та знизити собівартість продукції тваринництва.

The background features a repeating pattern of stylized, overlapping leaves in various shades of yellow and gold, creating a warm and textured effect.

**СПАСИБО ЗА
ВНИМАНИЕ!**